

[Holger Eriksen.]

mer, skal betragtes som den første paa Kandidatlisten, udelukkende Fordelingen af Partistemmerne, eller gælder den ogsaa, naar der er Tale om Overførelse af de øvrige Kandidatstemmer?

For det første Standpunkt, det, jeg vil kalde det Kristiansen'ske Standpunkt, taler den Omstændighed, at der ikke er megen Mening i overhovedet at have § 47, hvis den kun gælder i Forhold til § 48, 1ste Stykke, idet § 48, 1ste Stykke, saa kun i det væsentlige gentager, hvad § 47, sidste Stykke, allerede har sagt. Det er for saa vidt mere rimeligt at antage, at den ogsaa har Forbindelse med § 48, 3die Stykke. Men omvendt kan man ogsaa sige, at hvis det havde været Meningen, saa er der ingen Fornuft i, at § 48, 1ste Stykke, detailleret fastslaar, hvorledes man skal forholde sig med Partistemmerne, medens § 48, 3die Stykke, kun i Almindelighed fastslaar, at de Stemmer, der overføres, skal gaa til den næste Kandidat. Det vilde have været rimeligt og fuldstændig i Analogi med de udførlige Oplysninger, der er i 1ste Stykke, at man ogsaa her havde anført, hvorvidt Regelen fra § 47 skulde være gældende her eller ikke, og naar man har anført det i det ene Tilfælde og ikke i det andet Tilfælde, saa kunde det i høj Grad tyde paa, at man ikke har regnet med, at den skulde være gældende vedrørende § 48, 3die Stykke. Endvidere kan det gøres gældende, at § 47 kun omfatter Optællingen af Stemmerne og altsaa kun fastslaar, hvorledes man i en Opstillingskreds skal placere Partistemmerne, medens § 48's Overføringsregel er noget helt andet.

Der var oprindelig temmelig stærkt divergerende Meninger i det Underudvalg, som behandlede denne Sag, men efter at man havde gennemdrøftet den, efter at man havde vendt og drejet Problemet og set det baade fra den ene og anden Side, saaledes at jeg ikke tror, der er ret meget i det, som ikke er blevet belyst gennem de Udtalelser, der er faldet, blev man til Slut enig om følgende Grundsynspunkt: Der er et Hul i Loven; der kan ikke være Tvivl om, at den ikke er fuldstændig paa dette Punkt. Den siger i Virkeligheden intet om, hvorvidt man skal følge den ene eller den anden Fremgangsmaade, og det vil altsaa sige, at Loven i denne Sag stiller Folketinget frit. Det bliver Folketingets Skøn, som bliver afgørende for, om man vil tilslutte sig den ene eller den anden Opfattelse. Man har Lov til at tage Hensyn til, hvad man i Almindelighed maatte finde

rigtigt og rimeligt, og der er der naturligvis en hel Række Synspunkter, der saa kan fremføres.

Først og fremmest vil det være rimeligt, at man overvejer, hvad Meningen har været med denne Lov, hvad de Mænd, der i sin Tid vedtog denne Lov, har ment med den, og jeg for mit Vedkommende nærer ikke — og det gør Udvalget heller ikke — nogen som helst Tvivl om, at de Mænd, der i 1920 vedtog denne Lov, aldrig nogen Sinde vilde have kunnet tænke sig, at den kunde udnyttes paa den Maade, som Hr. Kristiansen her ønsker. Det vil altsaa sige, at hvis de skulde have udtalt sig om den, vilde de have fortolket den paa den anden Maade. Dertil kommer selve de Stemmetal, der er afgivet. Retsforbundet har 33 783 Stemmer inklusive dem, der faldt paa Hr. Kristiansen. Kristiansen derimod har i alt kun 1 558 Stemmer. Hvis man anerkender Rigtigheden i Hr. Kristiansens Klage, vil det altsaa sige, at man tager et af de Mandater, som Retsforbundet i Forvejen har Stemmer nok til, og giver det til Hr. Kristiansen, der jo kun har en Brøkdel af de Stemmer, som der i Almindelighed udkræves, for at man kan blive repræsenteret her i Tinget. Alene det tror jeg at den sunde Fornuft vil reagere imod. Dertil kommer, at der jo sikkert ikke er nogen Tvivl om, at Hr. Kristiansen har faaet Stemmer fra alle dem, der ønskede ham valgt. Alle Partistemmerne, alle de splittende Stemmer, der er faldet paa de forskellige Kandidater, er ganske afgjort afgivet for Retsforbundet. De, der har stemt paa den Maade, ønskede en af Retsforbundets Kandidater valgt. De var for saa vidt ligeglade med, hvem det blev, men ønskede under ingen Omstændigheder Hr. Kristiansen valgt. Havde de ønsket ham valgt, havde de vel stemt paa ham personligt. Man har ogsaa Lov til at rejse det Spørgsmaal: Hvis man virkelig antog sig denne Klage, hvad vilde saa de 10 000, der har stemt paa Retsforbundet, og hvis Stemmer nu bliver overført til Hr. Kristiansen, sige dertil? Vilde de ikke opfatte det som en oplagt Uretfærdighed, at man saaledes uden videre tog deres Stemmer, som de i god Tro havde afgivet paa et bestemt Parti, og gav dem til en Mand, som ikke havde nogen som helst Forbindelse med dette Parti? Og endvidere: Hvad vilde Vælgerne i Almindelighed sige dertil? Vilde Vælgerne ikke reagere over for en saadan Opfattelse? Jeg indrømmer naturligvis, at hvis Loven sagde, at det skulde være saaledes, saa havde Folketinget ingen Mulighed for at lave om derved; man var nødt til